

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Česká Třebová, Habrmanova

Habrmanova 1779, 560 02 Česká Třebová

Identifikátor školy: 600 104 028

Termín konání inspekce: 15. - 22. ledna 2004

Čj.:	J5-1001/04-1006
Signatura:	oj5ax119

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně vzdělávací práce v 1. - 6. třídě mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v 1. - 6. třídě mateřské školy

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (MŠ) má 7 tříd s celodenním provozem. Její kapacita je 174 míst. Od 1. ledna 2003 je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Město Česká Třebová, Staré náměstí 78, 560 02 Česká Třebová. K docházce do MŠ je ve školním roce 2003/2004 zařazeno 158 dětí ve věku od 3 do 7 let. Z toho 6 dětí je přijato k nepravidelné docházce, 7 dětí má odklad školní docházky. MŠ má jednu třídu (7.) speciální pro děti s vadami řeči, ostatní jsou běžné třídy. Součástí MŠ je školní jídelna.

MŠ realizuje vlastní školní vzdělávací program „Čtvero ročních období“.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

V 1. - 6. třídě MŠ pracují pedagogické pracovnice odborně a pedagogicky způsobilé. Dvě z nich jsou logopedickými asistentkami a provádí v běžných třídách nápravu řeči. Rozpisem pracovní doby pedagogických pracovnic je dána možnost souběžné působení od pobytu venku. Avšak odpolední služby nejsou efektivně stanoveny, především nejsou v souladu se začátkem pobytu venku.

Přenos informací uvnitř organizace nemá ustálená pravidla, zaměstnanci získávají informace převážně osobním kontaktem od jednotlivých vedoucích pracovníků. Hlavní dokumentace (např. organizační a pracovní řád, vnitřní směrnice pro personál atd.) je k dispozici v ředitelně. Sborovna, kam mají přístup všechny pracovnice, slouží převážně k uložení odborné literatury a tisku. Pedagogický kolektiv se k poradám schází téměř každý měsíc, jejich náplní je především pedagogická problematika. Provozní porada se ve stávajícím školním roce nekonala.

Pro další vzdělávání pedagogických pracovnic vedení mateřské školy vytváří časové i materiálové podmínky. S výhledem na školní rok vypracovala ředitelka „studijní plán“ s konkrétním obsahovým zaměřením pro každou učitelku a doporučenými odbornými publikacemi k samostudiu. Hlediskem při výběru seminářů je zájem učitelek. V malém procentu ředitelka účast usměrňuje v závislosti na potřebách MŠ a výsledcích hospitační činnosti. Závěry z hospitací jsou většinou kladné, jen ojediněle přinášejí doporučení k dalšímu zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Organizace a pravidla provozu MŠ jsou určena v několika dokumentech - Organizačním řádu, Provozním řádu, Vnitřních řádech a v dalších. Dokumenty obsahují značné množství informací, některé jsou nepřesné nebo se vyskytují duplicitně. V MŠ jsou na přístupných místech pro rodiče vyvěšeny 3 rozdílné vnitřní řády, dílčí uváděné informace se též opakují nebo jsou nepřesně formulovány. Rozsah a forma poskytovaných informací o průběhu výchovně vzdělávacího procesu je v jednotlivých třídách rozdílná - od zajímavých a čitelných

až po zcela formální. Rodiče mají možnost volně vstupovat do třídy, sjednat si odbornou konzultaci. Odpovědnost za spolupráci a akce pro rodiče přenesla ředitelka na učitelky jednotlivých tříd. Dominantní formou jsou tzv. „volná odpoledne“ s připravenými činnostmi pro děti a rodiče.

Při hodnocení práce zaměstnanců se ředitelka řídí Kritérii hodnocení zaměstnanců MŠ pro školní rok 2003/2004 a Zásadami pro přiznání mimořádných odměn zaměstnancům MŠ, které jim přiznávají ocenění i za práci, která je jejich povinností.

Personální podmínky jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

Areál MŠ tvoří 2 pavilony (A a B) a hospodářská budova. V pavilonech jsou umístěny třídy, v hospodářské budově je školní kuchyň, sklady, kotelna a šatny dětí. MŠ leží uprostřed školní zahrady, jejíž upravený terén a vybavení umožňují celoroční využívání.

Třídy v pavilonu A jsou prostorově dostačující, ale jsou zaplněny značným množstvím nábytku (obývací stěny, skříně aj.) Nábytek pro děti je přiměřený jejich věku. Většinou je staršího data a na některém je znát již opotřebení. V přední části třídy, kde jsou umístěny stoly, probíhá vedle hrových a vzdělávacích činností i stolování. V zadní části je volný prostor pro pohybové aktivity a odpočinek dětí. Třídy v pavilonu B jsou menších rozměrů, proto zde je snížena kapacita. Velmi stísněný je prostor šaten, k čemuž přispívají i objemné šatníky.

Všechny třídy jsou vybaveny značným množstvím hraček, stavebnic, učebního materiálu a pomůcek. Většina je skladována ve skříních ve třídách. Menší část je jich uložena ve skladu, který je u každé třídy a který je též využíván jako šatna pro učitelky. Rozmanitý výběr v učebních pomůckách a materiálech není vždy v tak pestré míře využíván. MŠ má dostatek dětské literatury, hudebních a rytmických nástrojů, audiovizuální techniky, speciálních pomůcek, tělovýchovného náradí aj. Učitelská knihovna je bohatě vybavena nejmodernějšími odbornými tituly.

Efektivní využívání materiálních zdrojů sleduje ředitelka při kontrolní činnosti. Zápisy dokumentují, že v této oblasti má připomínky a doporučení, jejich realizace však nejsou příliš viditelná.

Materiálně technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MŠ

Realizace výchovně vzdělávacího programu

MŠ má zpracován vlastní školní vzdělávací program s názvem „Čtvero ročních období“, který byl přijat jako závazný dokument pro výchovně vzdělávací činnost již ve školním roce 2002/2003.

Výchovně vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh výchovně vzdělávací činnosti je zaznamenáván do Přehledu výchovné práce. Povinnou dokumentaci škola vede v souladu s právními předpisy. Evidence dětí obsahuje údaje o přijetí a průběhu pobytu dítěte v MŠ.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

V MŠ je každoročně analyzováno a vyhodnocováno naplňování školního vzdělávacího programu. Realizace přijatých opatření je sledována při kontrolní činnosti.

System kontroly plnění výchovně vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti je stanovena v dokumentu Režim dne. Denní režim je rozdělen do třech vzdělávacích bloků. Dává možnost flexibilně reagovat na situaci ve třídě a na potřeby dětí, čehož v reálné situaci nebylo vždy využito, převažovaly řízené činnosti.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v mateřské škole

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Získaná kvalifikace a zkušenosti pedagogických pracovníků ovlivňují v pozitivním smyslu úroveň výchovně vzdělávací procesu. Jeho kvalita je však narušována nevhodnou organizací výchovně vzdělávacích činností či volbou metod.

Pedagogické pracovnice se na výchovně vzdělávací práci připravují, zpracovávají třídní vzdělávací programy, které jsou realizovány v průběhu jednoho týdne. V programech chybí konkrétní vzdělávací záměr, obsah učiva není vždy pojat integrovaně.

Spontánní činnosti

Třídy jsou vybaveny herními námětovými koutky, z nichž některé jsou obsahově chudé a ne vždy funkčně uspořádané pro hru dětí. Nábytek je zpravidla umístěn podél stěn, čímž nejsou vytvořeny podmínky pro hru alespoň v částečném soukromí. Výrazně podnětnější prostředí napomáhající rozvoji spontánních činností poskytují některé třídy v pavilonu B. Ve všech třídách je část hraček a stavebnice vhodně umístěna v koších či přepravkách na koberci a dětem jsou volně k dispozici. Některé pomůcky (přírodní materiál, dětské knížky aj.) jsou naopak na nedostupném místě a plní pouze dekorační funkci. Třídy nabízí dětem dostatek místa a podnětů k pohybovým aktivitám, čehož hlavně chlapci s nadšením využívali.

Motivace ke spontánním činnostem byla v jednotlivých třídách rozdílná. Většinou vycházela z vnitřních potřeb dětí. Samy si volily hru i pomůcky. Především ve třídách mladších dětí učitelky nenásilně usměrňovaly skupinové námětové hry, plnily roli partnera, vycházely vstříc přáním dětí a hru pomáhaly rozvíjet. V některých třídách podpora a stimulace tvořivých aktivit chyběla. Děti se nedovedly rozhodnout pro hru, čekaly na to, co jim bude nabídnuto. Nabídka aktivit ze stran učitelek byla méně pestrá a měla spíše charakter řízených činností výtvarných a pracovních. Podpora byla věnována komunikaci s dítětem, učitelky je vybízely ke sdělování zážitků a zkušeností. Ve třídách byla vytvořena příjemná atmosféra, na které se výrazně podílel vstřícný vztah a citlivý přístup učitelek k dětem.

Průběh spontánních činností byl v jednotlivých třídách rozdílný, celkově byl velmi dobrý.

Řízené činnosti

Řízené činnosti byly ve všech třídách organizovány frontálně. Tělovýchovné činnosti byly realizovány jako samostatná organizační forma. Ostatní řízené činnosti byly složeny především z činností poznávacích a jazykových, dále byly doplněny s různou mírou zastoupení aktivitami literárními, výtvarnými, pracovními, hudebními a hudebně pohybovými.

Jednotlivé formy činností se většinou střídaly tak, že nedocházelo k monotónní zátěži dětského organismu. Ve třídách mladších dětí učitelky používaly motivační prvky, které vycházely z potřeb dětí, dovedly vyvolat vstupní i průběžný zájem a aktivitu dětí. Pružně reagovaly na vzniklé situace a dovedly ustoupit od svého předem vytýčeného plánu a korigovat ho. Upřednostňovaly metody praktické činnosti, pohybu, omezeně byly zařazeny metody zajišťující smyslový kontakt se skutečností. Ve třídách starších dětí motivace

spočívala převážně v přímém pokynu k dané činnosti, nebyla využita vnitřní dispozice dětí. Především při činnostech s poznávacími cíli absentovala hra, činnosti měly výukový charakter. Tento postup byl částečně kompenzovaný zařazením zpěvu a rytmizací hry na tělo. V komunikaci byl poměr verbálního projevu dětí a učitelek přibližně vyvážený. Při poznávacích a literárních činnostech byly děti částečně omezovány tím, že učitelky kladly příliš uzavřené otázky. V dramatických aktivitách nebyly děti vedeny k tvořivému ztvárnění rolí, šlo pouze o reprodukci.

Tělovýchovné činnosti probíhaly ve všech třídách. Jejich zařazení do denního režimu bylo vhodné z hlediska vyváženosti klidových a rušných činností. Jejich cíl byl zdravotní nebo relaxační a tomu byly přizpůsobeny i metody. Relaxační záměr byl naplněn, pohybové činnosti byly dynamické, doprovodná hudba či říkadla umocňovala radost dětí z pohybu. V případě cvičení průpravných cviků, učitelky ne vždy zařadily vhodné cviky s ohledem na vývojové zvláštnosti, v dílčích případech nevedly děti k přesnému provedení.

Průběh řízených výchovně vzdělávacích činností byl dobrý.

Průběhové výsledky

Rozvoj jemné motoriky je učitelkami plánován frontálně. Méně výrazný je individuálně cílený rozvoj. Výsledky vypovídají o tom, že některé grafomotorické cviky jsou pro některé děti nepřiměřeně náročné. Přestože v dílčích záměrech školy je mezi jiným i podpora správného držení tužky, není tento návyk důsledně pěstován.

V celé MŠ je věnována intenzivní péče řečovému rozvoji. Systém logopedické péče je propracovaný, funkční a umožňuje dosahovat kvalitních výsledků.

Úroveň hygienických a zdvořilostních návyků dětí je přiměřená jejich věku, jsou samostatné v sebeobsluze. V seberozhodování byla samostatnost dětí zřetelná pouze při spontánních činnostech ve třídách mladších dětí.

Děti mají široký okruh poznatků z přírodního i společenského prostředí. V poznávání jsou spíše pasivními příjemci sdělovaného. V případě nezájmu o danou činnost se projevují rušivě dle své povahy, ale setrvávají beze snahy odejít a věnovat se pro ně zajímavější činnosti. Děti znají množství básniček, her a říkadel, dobře reagují na rytmus a změnu tempa. Jejich pěvecký projev však není vždy kultivovaný, při zpěvu často křičí nebo píseň deklamují.

Ve výtvarných činnostech jsou výrazně opomíjeny i základní techniky - malba, kresby různými materiály. Výsledky jsou obsahově chudé, vypovídají o malé citové zainteresovanosti dětí, minimální stimulaci k tvořivosti a osobitému projevu. V pracovních činnostech děti zvládají základní technické dovednosti, výsledky však jsou šablonovité.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce byly celkově dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina MŠ Česká Třebová, Habrmanova a Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vykazují v uvedených údajích soulad.

MŠ nabízí rodičům a dětem zájmové aktivity. Kroužky - pohybový, pěvecký, výtvarný a flétnový - vedou učitelky MŠ. Probíhají v odpoledních hodinách a nenarušují výchovně vzdělávací program jednotlivých tříd. Pouze fotbalový kroužek, který vede trenér místního sportovního klubu, probíhá v dopoledních hodinách mimo MŠ.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy Česká Třebová, Habrmanova ze dne 25. září 2002
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 5. února 2003, čj. KrÚ 6028/2002 OŠMS
3. Výkaz o mateřských školách Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Dohoda - stanovení počtu dětí v jednotlivých třídách MŠ z 19. září 2002
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků 1. - 6. třídy MŠ
6. Přihlášky k zápisu do mateřské školy
7. Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy
8. Evidenční listy dětí
9. Přehled docházky - září 2003, leden 2004
10. Školní vzdělávací program „Čtvero ročních období“
11. Třídní vzdělávací programy 1. - 6. třídy, prosinec 2003 - leden 2004
12. Přehled výchovné práce ve školním roce 2003/2004, 1. - 6. třída
13. Organizační řád MŠ ze dne 9. října 2002
14. Vnitřní řád MŠ pro personál - ze dne 1. ledna 2003
15. Vnitřní řád MŠ pro rodiče - ze dne 1. ledna 2003
16. Pracovní řád MŠ ze dne 1. ledna 2003
17. Provozní řád MŠ ze dne 1. ledna 2003
18. Režim dne
19. Zápisy z pedagogických porad - školní rok 2002/2003, 2003/2004
20. Zápisy z provozních porad - školní rok 2003/2004
21. Analýza školního roku 2002/2003
22. Studijní plán - školní rok 2003/2004
23. Plán kontrolní činnosti - školní rok 2003/2004
24. Hospitace - školní rok 2003/2004
25. Rozpis služeb pedagogických pracovníků MŠ - školní rok 2003/2004
26. Kriteria hodnocení zaměstnanců MŠ - školní rok 2003/2004
27. Zásady pro přiznání mimořádných odměn - školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky v hospitovaných třídách jsou z hlediska kvalifikovanosti příznivé. Vedení školy uplatňuje liberální styl řízení. Pedagogické pracovníce se vzdělávají formou samostudia nebo na vzdělávacích seminářích. Jsou jim v jejich práci poskytnuty dostatečné pravomoci, důvěra, méně výrazně je vyžadována zodpovědnost.

Materiálně technickým podmínkám je věnována ze strany vedení školy stálá pozornost. Plánovitě jsou realizovány technické úpravy, renovace a obnova materiálního zázemí MŠ.

Výchovně vzdělávací proces má celkově dobrou úroveň. Výrazněji kvalita stoupá ve spontánních i řízených činnostech ve třídách mladších dětí. Výchovně vzdělávací činnost v ostatních třídách je didakticky zaměřená. Její kvalitu negativně ovlivňuje především

nedostatečně promyšlená organizace omezující vlastní aktivitu dětí a absence prožitkového způsobu učení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová, v. r.
Členové týmu	Marcela Toušovská	M. Toušovská, v. r.
	Miluše Jasanská	
	Ing. Helena Koudelková	
	Rudolf Jahoda	

V Ústí nad Orlicí dne 6. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Miroslava Hendrychová	M. Hendrychová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-12	J5-1005/04-1006
Zřizovatel	2004-03-12	J5-1005/04-1006

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.